СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 161. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 12 липня 1934. VOL. XLII. No. 161. Jersey City, N. J., Thursday, July 12, 1934. THREE CENTS.

СТРАЙК ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ У НЮ ДЖЕРЗИ СКІНЧИВСЯ

ПОЛІЦІЯ ВРАТУВАЛА КОМУНІСТИЧНОГО АҐІТАТОРА З РУК РОЗЛЮЧЕНИХ СТРАЙКАРІВ.

БРАЙТОН (Н. Дж.). — Страйк робітників на фармі Сібрук скінчився замиренням між робітниками й адміністрацією фарми. Робітникам загарантовано старі умови праці й недоторкальність тих, що брали участь у страйку й заворушеннях. Поліція тримає в арешті лиш одного ворохобника, який був звільнений з вязниці „на пароль".

Комуністичний агітатор, бувший лектор Колюмбійського університету, Гендерсон, що ввесь час підбурював страйкарів, старався недопустити до порозуміння між страйкарями та адміністрацією фарми. Його настирлива й деструктивна агітація нарешті так обурила страйкарів, що вони оточили його й почали бити. Поліція ледви вратувала Гендерсона з рук розлючених робітників.

ЩЕ НЕМА ПОРОЗУМІННЯ В КАЛІФОРНІЇ.

САН ФРАНСІСКО. — Старання державної перемирної комісії, яка тепер робить публичне переслухання представників страйкуючих портових робітників та представників їх роботодавців, ще не дали позитивних вислідів. Загроза загального страйку далі висить у повітрі й населення починає робити ріжні запаси, щоб не бідувати підчас страйку.

Юнії далі голосують за підтримання страйкарів портових робітників.

ЗАНОСИТЬСЯ НА СТРАЙК У ПІТСБУРҐУ.

ПІТСБУРҐ.—„Ді Републик Стіл Корпорейшон" заявила, що вона не відновить свого контракту з робітничою юнією в її підприємствах. Ця юнія проіснувала 21 років і між нею та підприємством досі не було значних непорозумінь.

Контракт скінчився 30 червня й до цього часу його не відновлено. Коли не осягнуть порозуміння представники юнії й підприємства, які тепер мають переговори, то треба сподіватися страйку в сталелівних компаніях, де працюють більше як 5,000 робітників.

ГОТУЮТЬСЯ ДО СТРАЙКУ ТКАЧІВ.

НОТСВІЛ (Ала.). — Трицять тисяч ткачів висловилися за страйк, коли ткацькі підприємства не згодяться зменшити годин праці, як того домагаються ткацькі юнії.

В неділю відбудеться в Бірмінґемі мітінґ, на якому має вирішитися день початку страйку ткачів у цілому стейті Алабама.

СПОДІВАЮТЬСЯ ДУЖЕ МАЛИХ ЖНИВ.

ВАШИНҐТОН. — З секретаріяту хліборобства повідомляють, що в біжучому році, з огляду на посуху, треба сподіватися найменших жнив, які були в часі від 1893 року. Таксамо й сіна та кормових трав для худоби в цьому році буде менше, ніж у якому-небудь часі за останніх 15 років.

ҐЕНЕРАЛ ДЖАНСОН НЕ ХОЧЕ БУТИ ДИКТАТОРОМ „НАЙРИ".

ВАШИНҐТОН.—Головний адміністратор „Найри" вислав до президента Рузвелта, лист, у якому він радить замінити спосіб контролювання „Найри" одною людиною, якою тепер є сам ґенерал Джансон, на комісію з кількох осіб. З листа не видно, чи ґенерал Джансон пропонує себе до членів тої комісії, чи ні. Але кореспондентам газет він заявляє, що так буде довго служити „Найрі", як того захоче президент.

Сподіваються, що президент Рузвелт прийме цю пропозицію Джансона, бо вона не торкається ніяких змін у принципах і способах, яких уживає „Найра" для виконання свого завдання.

ВБИТО ДЕМОКРАТИЧНОГО ЛІДЕРА.

КАНЗАС СІТИ. — Зі скоростріла вбито біля демократичного клюбу місцевого дистриктового лідера партії демократів, Джана Лазю. Не зважаючи на те, що Лазя кілька років тому відбув кару у вязниці за збройний грабіж, він вибився на видного льокального лідера.

Поліція арештувала його політичного противника, Джова Луска, підозріваючи, що він зорганізував убивство Лазі.

ТРЕТІЙ РАЗ ВІДРОЧЕНО СМЕРТНУ КАРУ.

ОЛБАНІ (Н. Й.). — Губернатор Лілан утрете відрочив смертну кару пані Антоніо та двом мужчинам, яких засуджено разом з нею за вбивство її мужа, щоб отримати за нього асекурацію. Губернатор каже, що він хоче дати час апеляційному судови розглянути скаргу, яку вніс до нього адвокат пані Антоніо.

Один із засуджених з панею Антоніо за кілька годин до часу, призначеного на кару, заявив, що жінка Антоніо невинувата й не брала участи в змові. Вона є матірю трох дітей, які по її смерти лишаться сиротами.

ВБИТО ВІСІМ „ЗАЙЦІВ".

Вантажний потяг, що йшов до Чатануґи, Тенесі, виколіївся й розбився. Двацять два вагони перекинулись і розбилися, покалічивши кілька десятків „зайців", які їхали цим потягом. Крім того сім осіб були вбиті відразу, а один умер по дорозі до шпиталю. Кажуть, що причиною катастрофи було те, що з одного вагона злетіло колесо.

ВИПАДОК У ГОТЕЛІ.

44-літний углекоп Іван Твердохліб з Еріял, Алта., почав суперечку з кельнерами в готелю в Дромгелер. Кельнери, Дель Биригем і Джордж Пейвін, вхопили його й кинули так нещасливо на цементований хідник, що він розбив собі голову. Наслідком того Твердохліб помер у шпиталю пару днів по випадку. Він полишив жінку і шестеро дітей. Оба кельнери мабуть будуть потягнені до судової відповідальности.

СМЕРТЬ ВІД ЛЕВКОМІЇ.

На днях померла в Саскатуні, Саск., 18-літня Елеонора Ров, яка від 16. квітня ц. р. перебувала в шпиталі на хоробу т. зв. левкомія. Ця хороба проявляється в той спосіб, що мязи хорої людини тверднуть (каменіють), і на неї досі не знайшли ліку. Один саскатунський лікар твердить, що в протягу двох останніх літ померли там 17 людий на ту хоробу. Про неї давніше не знали.

„ШТУЧНЕ ЗАТЬМІННЯ" СОНЦЯ.

На недавному засіданню Державної Академії Наук у Вашингтоні д-р А. М. Скелет з Ню Йорку перевів експеримент зі спеціяльною машиною, яка може витворити „штучне затьміння" сонця. Як відомо, сонце є таке широке, що астрономи можуть студіювати його корону лише підчас затьміння. Згадана машина, оперта на засадах телевізії, фотографує корону сонця, при чому сонце виглядає як підчас затьміння. Також випробувано новий астрономічний інструмент, який є такий чутливий, що коли уложити його в Ню Йорку, то він запише тепло і світло свічки, що горить у Парижі. При помочі цього інструменту астрономи могтимуть докладно означувати температуру далеких небесних тіл. Інструмент винайшов д-р Й. Стебінс з університету у Висконсін.

ЗА КОПАННЯ НЕВІСТКИ ЗАПЛАТИВ 1,700 ДОЛЯРІВ.

Копання невістки коштує 1,700 долярів. Ні більше, ні менше. Так осудив суддя Бойл в Едмонтоні. Відшкодування домагалася Розалія Якимчук з Гейрі Гил від свого тестя, Миколи Якимчука. Вона присягнула, що в червні минулого року тесть прийшов до її хати, напав на неї, тягав за коси, бив по голові і копав. Тесть заперечував це і говорив, що невістка напала була на нього, але суддя сказав: „По поведінці обвинуваченого в суді я бачу, що він чоловік жорстокий, призвичаєний теоризувати свою родину".

ЖИДИ МОЛЯТЬСЯ ЗА ПРИХІД МЕСІЇ.

Небувалий рух запанував серед хасидів в Польщі. Причина того руху така: З містa Козеніце приїхав до Варшави цадик, котрий відбув нараду з цадиком з міста Фаленіце, який мешкає в Варшаві. Вони радили над дуже тяжкою ситуацією Жидів і вирішили, що треба молитися, щоби прийшов на світ Месія. Отже видали відповідні зарядження в справі надзвичайних молебнів, які мають відбутися в божниці для хасидів за Міровськими Ґалями у Варшаві. На ті молитви прибудуть хасиди з найдальших околиць Польщі. А відбудуться ті молитви при звуках рогів яких уживається тільки в надзвичайних випадках і на велике торжество Нового року.

АМЕРИКА НЕ БУДЕ ДОМАГАТИСЬ ВИДАЧІ ҐРІҐВЕЙРА.

Американські судові чинники заявили, що не будуть домагатися видачі Ф. Ґріґвейра, який 24 роки тому втік з американської вязниці Лівенворт, де мав перебувати ціле життя за грабунковий напад, дістався до Канади і тут у місцевости Джеспер, Алта., жиє до цеї пори під прибраним назвищем Джеймс Фаґій. Він оженився в Канаді й у своїй окрузі уходить за дуже порядного чоловіка. Ідентичність Фаґія викрито три місяці тому. Американська влада порішила не переслідувати Фаґія з тієї причини, що він від часу втечі з тюрми до цієї пори жиє примірно і чесно.

КАНАДІЙСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО З ВІЗИТОЮ ДО СОВІТІВ.

З Вінніпеґу доносять, що кілька місцевих англійських священиків цього літа вибераються в подорож до совітського союза. Також ходять чутки, що багато священиків із східної і західної Канади влаштовують кілька експедицій до Совітів. Дійсна причина поїздок невідома.

СОВІСТЬ ЗМУСИЛА ПРИСЛАТИ ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ.

До монтреальської канцелярії доходового податку прислав хтось тисячу долярів доходового податку від свого майна. На таку суму невідомий совісний чоловік хотів обманути урядовців від доходового податку, одначе совість примусила його направити свій несовісний учинок... А. Г. Ровленд, інспектор доходового податку в Монтреалі, оповістив подяку совісному богачеви.

КАНАДІЙСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ХОР СПІВАЄ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ.

Є в Торонті Жіночий Хор Оріол, який уславився вже кілька сезонів своїми публичними виступами. Останній виступ цього хору в концертовій салі Торонтонської Музичної Консерваторії був присвячений українській пісні. Програму з українських мельодій приготовив Курт Шіндлер під назвою „Гарна Василина", або „Князь і дівчина". Хор, що складається з 20 співачок під проводом панни Етел Нілсон, співав українські пісні дуже гарно.

МУСИТЬ ВІДБУТИ КАРУ.

Не зважаючи на посольську інтервенцію в саскачеванському соймі, щоб 16-літнього Василя Михайлюка, який за підроблення 5-долярового банкноту дістав 2 роки вязниці, забрано з вязниці й вислано до технічної школи на науку малярства, урядові чинники заявляють, що вязень мусить відбути свою кару.

ФАБРИКА ФАЛЬШИВИХ МОНЕТ У ТЮРМІ.

В окружній тюрмі в Плоцьку викрила тюремна сторожа фабрику фальшивих монет. Фабрика містилася в столярському варстаті в тюрмі і до шайки фальшивників належали вязні, що відбували кару зі фальшування монет — отже старі „практики". Фальшивників викрито, заки вони встигли щонебудь зробити, а підчас ревізії знайдено більшу скількість цини й олова, а також гіпсові форми до відливання монет.

ТРАҐЕДІЯ НА ФАРМІ.

Вельґійський фармер Артур Петс, що має фарму пять миль на схід від кольонії Менор у Саскачевані, напав рано на дім своєї тещі, А. Бур, і сокирою завдав смертельну рану своїй жінці Фльоренсі, а також тяжко поранив тещу та її 24-літнього сина Олександра. Після того запалив будинок. Завдяки 14-річному Джорджови Бурови поранені не погоріли. Він повитягав їх надвір, а також двоє дітей Петса, що жили на фармі своєї баби разом з мамою. Петса арештовано на його фармі. Молода жінка згинула наслідком ран. Арештований фармер зізнав на поліції, що не тямить нічого, що він зробив. Він оженився з Фльоренсою Бур 4 роки тому. Обоє жили з собою в згоді і мали двоє дітей. Одначе місяць тому теща розсварила їх і Фльоренс покинула його та пішла жити до мами. Те все, що сказав Петс на поліції. Припускають, що нападу він доконав у приступі хвилевого божевілля.

8-ЛІТНЯ ГЕРОЇКА.

В містечку Кемсек у Саскачевані жиє пані Л. Гилтон, що має дві донечки: 8-літню й однорічну. Сама пані Гилтон заробляє на прожиток. Одної ночі почала горіти її хата, в якій вже спали її дві донечки. Хата була вже майже вовсім в огні, коли пробудилася старша донечка, Леоня. Вона зараз вхопила на руки свою маленьку сестричку й винесла її надвір. І так Леоня стала геройкою Кемсеку. Вона дістала щиру похвалу від мешканців містечка за свій відважний учинок.

ПИВО ПОМОГЛО ДВОЛІТНЬОМУ ХЛОПЦЕВИ.

Дволітній Йосиф Мендель у Голдфест, Саск., дістався до шафи і витягнув звідтам корабку з лаем, опісля дістав цвях і молоток, пробив дірку в коробці, а потім насипав лаю на язик. Уста і язик спухли, дитина затруїлася й ніщо їй не помогло: ні вода, ні молоко, ні інша їда. Врешті батько приніс пива й дитина випила склянку, після чого заснула. Як встала, то їй полекшало і від того часу приходить до здоровля.

ПОЛЬЩА ОБЖАЛОВУЄ УРЯДОВО УКРАЇНЦІВ ЗА ЗАМАХ НА МІНІСТРА ПЕРАЦЬКОГО

ВАРШАВА. — Міністер справедливости, Чеслав Міхаловський, проголосив, що за вбивство міністра внутрішніх справ, Бронислава Перацького, відповідає українська терористична організація, якою є Організація Українських Націоналістів (ОУН). Він подав далі, що до того висновку прийшла влада на тій підставі, що схоплено бомбу, яка не експлодувала, а яку кинув один з заговірників. А стверджено понад всякий сумнів, так твердить міністер Міхаловський, що та бомба була зладжена в Кракові, в лябораторії, яку там удержувала ОУН, а яку недавно викрито.

Як заговірників арештовано трох молодих Українців. Одного з них арештовано на німецькій території. Та властивий убивник, каже польський комунікат, втік до чужих країв і нема надії, щоб його польська влада змогла дістати у свої руки.

У звязку з тим атентатом на міністра Перацького держить польська влада 130 Українців у новім концентраційнім таборі, на сході Польщі. Арештування Українців продовжуються далі.

Американський кореспондент, котрий подає офіціяльне звідомлення польского міністра, найбільше здивований тим, що хоч урядово узнано Українців за вбивників міністра Перацького, то разом з тим розвязано молоду польську націстську організацію, як теж арештовано багато визначних членів цеї організації та вислано їх до концентраційних таборів. Саме ту організацію підозрівали в замаху на міністра Перацького.

МАРЕВО НЕВРОЖАЮ НАД УКРАЇНОЮ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро подає:

На Україні почалися жнива. Показується, що марево неврожаю і цього року повисло над нещасним населенням. „Дейлі Телеграф" з 25 червня подає таку вістку з України:

„Зближається час жнив і крізь офіціяльні розпорядки пробивається правдиве обличе надії на врожай. Косьор, член всемогутнього всесоюзного політбюра, видав центральному комітетови української комуністичної партії пересторогу, в якій кажеться: „Тих, що будуть нарікати, начеб цього літа гровив неврожай, треба раз не примусити до мовчання. Ми можемо й необхідно мусимо заявляти, що врожай буде". Але, не зважаючи на те, Косьор признає, що сьогорічний урожай дуже потерпів від посухи і тому закликає український центральний комітет, щоб той поробив рішучі зусилля і допильнував, щоби врожай зібрано вповні, бо Совіти не можуть дозволити на повторення таких розтрат, як це сталося минулого літа через недбалий збір жнив. Розтрати досягли кількох міліонів тон збіжа на самій Україні. В багатьох округах ця розтрата виносила до 30% усього врожаю.

ЛЮБЧЕНКО ПРО НЕВРОЖАЙ.

ХАРКІВ. — Любченко, голова ради народніх комісарів, заявив у дні, коли зачалося перенесення урядових установ з Харкова до Киева, між іншим таке:

„Під цю пору вся увага Українців зосереджена на небезпеці неврожаю з причини посухи".

НОВА ФАЗА МОСКОВЩЕННЯ УКРАЇНИ.

ЛОНДОН. — „Дейлі Телеграф" з 25 червня згадує про глумливі напади московського совітського офіціоза, „Ізвєстія", на „зелених англійських лордів", які піддержують український самостійницький рух, а про перенесення столиці України до Киева подає таке: Для Українців перенесення столиці з Харкова до Киева означає нову фазу в московщенню України. Дотепер Київ, культурна столиця України, не дуже звертав на себе дбайливу увагу Москви. Тепер приходить і на нього черга.

СОВІТИ ХОЧУТЬ ДАЛІ ЗБРОЇТИСЯ.

МОСКВА. — Можливо, що Совіти возьмуть участь у нарадах конференції морського роззброєння, які відбудуться в 1935 році. Але це не змінить у нічім розбудови їхньої фльоти, бо вже виготовлено велику програму совітського зброєння на морі.

ҐІТЛЄР СКЛИКАЄ ПАРЛЯМЕНТ.

БЕРЛІН. — Канцлер Ґітлєр зробив нову несподіванку. Замісць виїхати на вакації, проголосив, що скликує на день 13 липня німецький парлямент, перед яким вияснить, чому це прийшло дня 30 червня до крівавих подій.

ЩЕ РАЗ ПЕРЕМІНЮЮТЬ НАЗВУ ЧЕКА.

МОСКВА. — Давню Чека перемінено у своїм часі на Оґпу, а тепер перемінено новим декретом отсе Оґпу на народній комісаріят справ внутрішніх. Виходить, що тайній поліції нібн відобрано тепер право судити. Та яка це зміна, пізнати найкраще по тім, що на чолі нового тіла стоїть старий чекіст Ягода, котрий від довгих літ був у проводі тої крівавої совітської інституції.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩОБ ІНФОРМУВАТИ, ТРЕБА ЗНАТИ САМОМУ

Десятками літ товчемо, як дід воду в ступі, що нас ніхто в світі не знає. Кождий, що напише якусь брошуру, чи забере десь слово на якімсь чужинецькім зібранню, чи влаштує якусь виставу, переконаний, що то щойно він відчинив очи чужинцям на українську справу. А разом з тим ідуть укупі дальші нарікання, що в нас ніхто нічого не робить на полі української пропаганди між чужинцями, що нема ніяких книжок, з яких чужинець міг би довідатися ближче про наш нарід і т. п.

Правда, що в нас є на тім полі великі недомагання. Але вже не так, щоб аж так дуже лементувати, коли це відноситься до Америки. Бож маємо цілу низку книжок американських і англійських авторів, в яких є повно всілякого матеріялу відносно історії українського народу, його культури і його політичних змагань. Ми вже нераз звертали увагу нашого громадянства на ті книжки. Навіть замовила їх у певній скількости книгарня „Свободи", щоб облекшити нашим людям їх набуття. Але, на жаль, треба ствердити, що майже нема таких цікавих, що ті книжки набувалиб. І дуже а дуже мало таких, що ознакомлювалисяб зі змістом тих книжок, хоч їх можна дістати по всіх кращих американських бібліотеках. І тільки тому, що ми самі так мало знаємо про ті англійські писання, не вміємо, річ ясна, й чужинцям порадити, звідки вони моглиб набрати інформацій про Україну.

І ось з того огляду приходиться нам ще раз звернути увагу, що тому два місяці вийшла в Лондоні чудова книжка англійського журналіста й письменника, Г. Гесселя Тільтмена, під заголовком „Селянська Европа", яку можуть американські Українці набути в Українськім Лондонськім Бюрі за $3, себто за половину тої ціни, яку треба заплатити, коли спроваджується книжку через американські фірми. Бюро доплачує, щоб уможливити поширення серед Українців англійської книжки, в якій зібрані дуже а дуже цінні інформації про положення українського народу.

Не кажім, що книжок про Україну нема. Бо вже тому 44 роки була видана в Ню Йорку чудова повість „Маруся", яку переклала Американка з французької мови як повість про „Дівчину з України". Повість та з часів Хмельниччини. Ніде нема в ній іншої назви, а тільки „Україна" і український нарід. І то 44 роки тому. А ми довідуємося про ту книжку щойно тепер, завдяки молодому студентови, Мирославови Шпікулі, що знайшов її припадково в старій книгарні між старими книжками. Отже є книжки про Україну, і то добре написані, але треба про них знати, їх мати і прочитати.

Д-р Остап Грицай.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ВІДНІ

Цьогорічний Шевченківський концерт у Відні, — влаштований заходом Комітету Українських Національних Товариств тутже в неділю, дня 6. V., в салі Українського Клюбу при Банкгассе — був, може з огляду й на припавші цьогорічні **120-ті роковини** народин поета, вечером справді гідних уваги імпрез. У програму концерту ось увійшла низка давніших і новіших інструментальних та вокальних, творів українських композиторів, виконаних при співучасти своїх і чужих артистів у Відні вперше. І це годиться підкреслити, з огляду на небиякі труди підготовки та значні матеріяльні кошти такої програми в нинішніх обставинах, з особливішим признанням для аранжерів концерту, передовсім же для нашого диригента й капельмайстра, абсольвента віденської консерваторії, **п. Андрія Гнатишина**, який з кождого огляду був душею свята.

А в цілости пройшов концерт з такими точками:

Почався він святочною промовою голови „Українського Клюбу", **п. В. Мацілинського**, в якій промовець намагався зясувати слухачам значіння свята на основі погляду на життя і творчість Шевченка. Але треба сказати, що завдання **святочної промови** на роковинних концертах у честь Шевченка, повинно обмежуватися виключно на пояснення **цілей свята** з погляду на вагу поетової творчости в історії культурного розвитку та у звязку з визвольними змаганнями народу, особливож під теперішню пору. А подрібний нарис життя і творчости повинен би належати до окремого, значить **головного реферату**. Але того останнього цим разом, на жаль, не було, з уваги й на що п. Мацілинському довелось поширити святочну промову — особливож у її другій, з огляду на чужих гостей німецькою мовою виголошеній частині — на реферат про життя і творчість поета. Тільки дозволю собі зазначити притім, що не добре воно переладовувати промову біографічними датами так надмірно, що кінець-кінців поза безліччю накопичених дат губиться цілість поетового життя трохи не зовсім. І не можна теж деякими місцями говорити так двозначно, що дехто зі слухачів нпр. міг мати вражіння, що Шевченко був колинебудь у Москві. Даліж, з правдивою приємністю, доводиться мені підкреслити як другу промову, на тему значіння Шевченка — гарне слово від молоді, виголошене описля головою акад. „Січи", **студ. мед. Осипом Гридовим**, про якого я писав уже читачам нашої „Свободи", раз, згадуючи його промову на цьогорічнім святі Крутів у Відні, а другий раз у моїм звіті про **Святочний Вечір Націй** тут. Змалювавши кількома яркими **рисами** історичний грунт, з якого вийшла творчість та визвольна ідеольогія Шевченка, промовець схарактеризував її як духовий скарб не одної кляси в народі, а всіх його слоїв, та як вічно живе джерело душевного підйому нації, звязаного з жагучим баханням **пімсти та визволення**. І вказуючи на незломність, з якою Шевченко переносив усі муки, готовані йому злою долею та царським гнівом, промовець видвигнув її світлим прообразом саме для нинішнього покоління в його непримиримім змаганню за волю і незалежну державу України відповідно до невмирущого заповіту: **Борітеся, поборете!**

А у звязку з цими промовами згадую і деклямацію поеми **„Суботів"**, що її виголосив **студ. мед. І. Іваш**, відомий уже нашій громаді як декляматор з неодного вдатного виступу.

Тепер же перейдім до чисто концертових точок, яких програма була, як я вже зазначив, дуже помітна своїм добором. Тут згадаю найперше Шевченка-Лисенка **„Гамалію"**, мужеський хор у супроводі оркестри, гарфи і фортепяну, який під енергійною орудою п. Гнатишина випав імпозантно, захоплюючи публику як вражаючою силою безсмертних слів поета, так і мистецькою музичною композицією, виконаною ансамблем оркестри з кожного погляду похвально. Притім зазначу зараз, що воно в довгім ряді наших концертів у Відні цим разом було вперше так, що попри традиційні промови, деклямації, хори й солістів виступала й збільшена оркестра, виконуючи мистецькі твори, помітні не тільки своєю першорядною артистичною вартістю, але й тим, що вони не такі то легкі до виконання. Виконалає оркестра ще й прегарне **Бортнянського** „Обожаю тебе, Любове", як правдиву несподіванку не тільки для чужих, але і для своїх слухачів, та **М. Вербицького „Заповіт"** з двома хорами, причім басове сольо відспівав член державної опери, **п. Іван Савка.** І коли вже ті композиції змогли створити в душах слухачів настрій вдумчивого потоплення в красоти музичної експресії, — такий добре відомий нашим любителям музики з незрівнаних концертів Відня — то справжньою вершиною вечора в ділянці орхестральних точок було **Н. Нижанківського "Trio"** (для скрипки, челя і фортепяну). Нехай, що ця композиція — одна з перших в области камерної музики в нас — для концерту з такою багатою програмою, як цьогорічний наш, була задовга, учасники концерту **вислухали** її всетаки з насолодою, вшановуючи в ній не тільки один з найкращих творів молодого українського артиста, але й память його Батька, **незабутнього о. Остапа**, якого тіни так і преображують звуки усеї композиції. Те перше Allegro — хіба не пригадує воно нам своїм основним мотивом вражаючий плач, голосіння по покійнику, таксамо, як друга частина, щось із відгуків нашого „Со святими?" А поривающе своєю жагучістю Con brio — хіба не заклика́є воно ніби великим закликом до пімсти? Колиж додам до того, що виконавцями тут були: пані Дарія Карановичева (фортепян), артист Богдан Бережницький (челльо) та проф. Бальц (скрипка), то вже ті імена самі будуть запорукою щонайкращого виведення цієї композиції Н. Нижанківського.

А з цим перейдімо до сольових точок згаданих тут артистів.

Пані Карановичева — таксамо постійна учасниця всіх наших мистецьких імпрез у Відні, як і артист Бережницький — відіграла цим разом Барвінського **„Ліру"** та **"Pastorale"**, а позатим **„4 Прелюдії"** Л. Ревуцького (Ес-дур, Б-моль, А-моль, Фіс-дур). Відограла їх вона з питомим їй тонким, справді артистичним хистом, який їй добув уже стільки цінного признання не тільки в нас, але й між чужими, щоб згадати лиш минулорічний **Міжнародний Музичний Конкурс у Відні, де наша піаністка була відзначена.** Тимто й не диво, що довго невмовкаючі, рясні оплески нагородили й цим разом її мистецьку, передуховлену гру. І таксамо предметом одушевленого аплявзу був наш славний челіст **Б. Бережницький**, який відграв спершу **А. Двожака "Waldesruhe"**, одну з кращих композицій чельової літератури, але найбільшою красою якої була в цім випадку безперечно — гра нашого мистця. Бо годиться тут сказати, що яку там композицію і не вибрав би собі артист Бережницький на свій виступ, то найзмагливіших принад додає їй щойно мистецька рука нашого артиста. Мрійливі пяна, якими звикло зітхати чельо під руками Бережницького, це щось таке своєрідне своїм чаром, що публика під їх впливом забуває про все, і ніби прокидається з упоюючого сну, коли точка маестра Богдана покінчена. А до сольових точок треба нам тут причислити й виступ артиста-співака, **проф. М. Карського** (тенор), який відспівав **О. Нижанківського „Минули літа молодії"** та **Лисенка „Огні горять".** Відспівав він те так удатно, що на додаток публика випляндувала собі ще й пісню **„Цвітка дрібная".**

На кінець же згадаю ще про хори, які виступали під знаменитою диригентурою п. А. Гнатишина. З них мужеський хор відспівав **Гнатишина** (диригента цього хору) **„Ой там у полі"**, а мішаний хор **О. Кошиця „На вулиці скрипка грає"** та **„Гандзя".**

Після тогож, як багата програма вечора була вичерпана, концерт — уже недалеко до півночі — покінчився відспіванням гимну **„Не пора".**

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Тим, що пересилають листи з краю до використання в „Свободі": треба завжди з переписанням надсилати теж і оригінальний лист.

У суді.

— Це вже пятий прохожий якого ви цього року переїхали автом!

— Ні, пане судде, то четвертий. Одну жінку я переїхав уже двічі.

ПЕРЕВОРОТ У БОЛГАРІЇ.

(УП) Переворот у Болгарії змінив зовсім положення на Балкані. Новий Болгарський уряд заявив, що хоче вести у відношенні до Сербії приязну політику. Як відомо, майже половина Болгарії, а також уся полуднева Сербія це чисто македонські землі. Про сербський терор у Македонії знає ввесь світ, тож трудно припускати, щоб Македонці в Болгарії так легко погодилися на таку зміну політики, тим більше, що ця нація надзвичайно свідома себе і своїх цілей та що вже понад 40 літ бореться в зорганізований спосіб за свою волю. І дійсно, Македонці в Болгарії заворушились. Некоронований король Македонії, Ванча Михайлов, пан життя і смерти над 400 тисячами зорганізованих македонських боєвиків, пішов в опозицію. Держава Михайлова, це була держава в державі болгарській, з власним військом, фінансами, зброєю, організаційним апаратом і т. п. Він мав обсаджені своїми людьми найважніші становища в Болгарії. Тепер Болгари все це заборонили. Видано до населення відозву, щоб до означеного речення здало зброю. При цьому дійшло було до кривавих сутичок з болгарським військом. Заарештовано македонських провідників, але зі страху перед македонською пімстою випущено їх на волю. Тепер болгарське військо обсадило майже цілу болгарську Македонію. Села переживають пацифікацію, щось як Україна в 1930 році. Македонські боєвики ховаються по лісах зі зброєю в руці і борються з військом. Військо не запускається далеко в ліси, бо воно найперше хоче стероризувати населення, щоби воно не помагало в нічому повстанцям. Приготовляється загальний похід у гори з літаками й артилерією. Провідник Македонців, Михайлов, також у горах. Сербська границя щільно замкнена потрійними дротяними перегородами та вовчими ямами, щоби повстанці не могли діставатись на сербський бік, цебто до властивої Македонії, та щоби боєвики з тої частини краю не йшли Михайлову на поміч. Рівночасно з тим помічається також значне заактивізування й хорватської визвольної акції, щоб Сербію заатакувати з другого боку. В Хорватії працює організація Уйташа під проводом Павеліча. Про всі ці події в европейській пресі пишеться дуже мало, бо кожда країна занята власними клопотами, які вважає за найважніші в світі, хоч воно в дійсности так не є, бо нігде в цілому у світі є це, де йде боротьба за життя націй.

Р. Гр.

МОЄ ЩАСТЯ, ЩО Я ВЖЕ ВМЕР!

(3)

— Прошу до кави! — сказала Чемеринська. — Прошу брати булки і мастити маслом — додала, присуваючи до старого кошичок з булками.

— В каві цукру нема! — додала кухарка, присуваючи до старого цукорничку і відійшла.

Старий сидів безрадно, перед сим сніданням, бо не знав, як до нього братися. Дивився, що другі будуть робити. Коли побачив, що беруть цукор щипчиками і кидають до філіжанок, і він спробував се зробити. Штовхав, штовхав щипчиками і сердито кинув їх у цукорничку, резиґнуючи з цукру.

— Я юшки й так ніколи не їв з цукром, — сказав. — Се мабуть панська витребенька!

Коли побачив, що каву мішають ложечкою і ложечкою кушають, він собі взяв ложочку, та дуже незручно і обережно у два пальці. Поклав ложочку на столі і каже:

— Чи я маленька дитина, щоби такою забавкою їсти? Сеж не ложка! Такою священик в церкві причащає.

— Велика, столова ложка до філіжанки не влізеться, — замітила господиня. — І ложочка не на те, щоби нею їсти. Каву пеťся.

— Якісь чудні звичаї заводять нині молоді люди — сказав насупившись. — У мене юшку наливали до миски. Миску ставили на середині стола. Челядь обсіла стіл. Кождий краяв хліб, їв і своєю ложкою сягав до миски по юшку. Як треба було до юшки кришити хліб, то кождий діставав окрему миску. Так треба було, щоби лакомі не вихапували другим куснів хліба. Я отсего делікатного горнятка і в руку взяти не годен!

Господиня усміхнена пішла до креденсу, взяла глибокий таріль і ложку. Поклала перед старим і каву виллєла з філіжанки до тареля. Старий взяв у руку ложку і став розглядатися. Чемеринська вгадав, що йому хибує. Підсунув йому кошичок з булками. Старий відсунув кошичок, кажучи:

— Ті панські булочки, нідочого! Ні на зуб нема що взяти. Я волів би хліб. Він і так біле, як булка.

Аж тепер Чемеринські побачили, що хліб щез. Бохонець був лиш надпочатий, старий зїв його. В тійже хаті була гросерия. Чемеринська вислала кухарку і та скоро принесла свіжий бохонець хліба. Старий став різати і кришити до кави, як він казав: до юшки. Накришивши, став їсти, послугуючися ложкою. З того другого бохонця лишилося менше як половина. Було ясне, що дуже голодний був.

— Як зветься твоя дівчина? — спитав старий, коли таріль вже був порожний.

— Стефа, — відповів Чемеринський.

— Га? — спитав, заклавши долоню за вухо і нахилившися до Чемеринського.

— Стефа! — повторив Чемеринський, гукнувши голосно.

Старий покрутив головою на знак, що йому се не подобається і сказав:

— Се не імя! За моїх часів були інші імена. Християнські імена! Марина, Параска, Текля, Євка і ще пару.

— Стефан також християнське імя, замітила мама дівчини.

— Стефан! Стефан християнське. Та вона не зветься Стефан, бо то дівчина.

— У дівчини Стефа або Стефанія, що у хлопців Стефан.

— Не плети дурниць! Як би так, то були би дівчата Проця, Гриця, Гаврила. Таке імя, як твоєї доньки, може завести дитину просто до пекла!

Старий сердито глянув на свого праправнука.

Хоч Чемеринська ввесь час сиділа при столі, і деколи кинула своє слово, старий ні разу не глянув на неї.

— Се моя жінка! — сказав Чемеринський, показуючи рукою.

Старий добру хвилю призирався своїй праправнеівстці і спитав:

— А як та зветься?

— Блянка! — була відповідь.

— Га? — знов спитав, нахилившися з рукою за вухом.

— Блянка!

— Га? — крикнув злісно.

— Блянка! — гукнув йому Чемеринський просто до вуха.

— Що кажеж? — заревів скажено лютий.

— Вона зветься Блянка! — заревів Чемеринський, приклавши уста до його вуха.

— Що за імена ви нині маєте! — промовив старий у розпуці, заломивши руки. — То не імена! То не для чесної жінки імя!

— Треба тобі знати, любий праправдідуню, що нині...

— Ти без виховання, ти простак! — перебив його старий. — До таких старих як я, належиться не ти, а ви! Розумієш?

— Розумію! — відповів покірно.

Щоби старого укоськати, Чемеринська взяла з креденсу кошичок з грушками і поставила на столі. Старий взяв булку, розрізав на дві половинки і помастив. Коли зїв витер ножик в штани, сховав його, рукавом витер уста і взявся до грушок. Рукавом стирав сок, спливаючий по бороді.

— Сего року зародили дуже сочисті грушки, — замітив старий. — Я таких ще не їв... таких мягких, і щоби так по бороді текло.

— То не наші грушки, — пояснила Чемеринська. — Вони спроваджені здалека.

Старий далі їв ті грушки з великим апетитом. Стефа потерпала, що зїсть всі, і що для неї нічого не лишиться. Попросила маму, щоби дала їй одну. Мама взяла грушку, обтеребила і подала Стефі. Старий мовчки дивився, як вона ту грушку теребить і спитав:

— Нині лушпинами з грушок годують свині?

— Ми свиней не тримаємо! — відповіла жінка, сміючися.

— Ні? — спитав здивований. Якеж то господарство без безрог?... То бодай кури маєте?

— І курей не маємо.

— І курей ні! І корови ні?

— А деж би ми корову тримали, коли тут стайні нема.

— То може ви й грунту не маєте?

— Та не маємо!

— З чогож ви житте?

— З адвокатури, — відповів Чемеринський. — Люди процесуються, я їх заступаю, і вони платять мені.

— Боже! На що то зійшли правнуки господарів!

Чемеринський хотів закурити. Вийняв папіросницю і руку з нею витягнув до старого, кажучи:

— Прошу, беріть!

— Що се? — спитав старий беручи незручно і таким способом роздушуючи.

— Се папіроска. Закуріть!

— Закурити? Отсе о? Та як?

— Ось так! — сказав праправнук, запалюючи свою папіроску бензиновою запальничкою.

— А то що?! — скрикнув старий, позираючи з жахом на запальничку.

Чемеринський сказав щось про бензину і про механізм запальнички.

— Несамовите! — сказав старий. — Вогонь бухає, неначе з чортячого писка! За моїх часів сталь і кремінь лиш іскри пускали.

— Чемеринський подав старому другу папіроску. Тепер старий взяв її делікатно, та з запальнички не хотів користати. Чемеринський приклав до його папіроски свою, запалену. Старий потягнув раз, другий і скривився.

— Та то не тютюн! — крикнув, кидаючи папіроску на диван і наздоптуючи ногою. — То солома! Таке подае нині курити? Я закурив би собі, та не таке!.. Люльки у тебе нема?

На приказ Чемеринського, покоївка побігла до трафіки. Принесла люльку з тютюном, і старий закурив.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ТХНЕ БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Преса принесла новинку, що нюйорський „Супрім Корт" (найвищий суд) має розглянути справу, чи якась особа може заробляти собі на життя й на утримання дітей, працюючи вдома для підприємців. Справа повстала з того, що аґенти „Найри" заборонили підприємцям давати таку працю одній жінці, яка не має дозволу на працю вдома.

З того виходить, що „Найра" взагалі забороняє брати працю до дому й старається реґулювати хатню промисловість, яка міліонам людей дає засоби до життя. В наших часах це зробили лише большевики в Росії й тим знищили хатню промисловість. А тепер уся совдепія загнана до фабрик, як кажуть большевики, а на ділі комуністична влада переслідує кожний крок поневольних її підданих.

Воля труду і право на той труд є основою кожної цивілізації, а ще більше основою людської свободи. Тимчасом „Найра" старається реґулювати кожний крок праці свобідних горожан Америки.

Чи не тхне від цього своєрідним большевизмом і державним закріпощенням працюючих?

СВОЄРІДНА ЕТИКА.

„Тільки" 47 кревних ріжних конґресменів тепер знаходяться на державній платні, як працьовники в персональних канцеляріях конґресменів. Між ними дружина спікера (голови) палати послів одержує 346 долярів місячно за працю в персональній канцелярії свого мужа. Отаку новинку подає преса.

Ще в передвоєнних часах в Европі, а думаємо почасти й у „Новому Світі", вважалося неетичним, щоби в одній і тійже установі разом працювали муж і його жінка, або близькі кревні. Навіть були випадки, коли закон забороняв таку співпрацю, бо з ріжних причин це вважалося небажаним, а громадська опінія вважала це неетичним.

Вже нема що казати про такі випадки, де жінка йшлаб на службу на кошти певної інституції як помічна сила, чи урядовець у свого чоловіка. Може кому здається така засада неділимою, та в етиці багато є такого, що здається з першого погляду недоцільним, але по суті воно має глибокий зміст і значіння.

ЦЕ ТЕЖ УВАЖАЄТЬСЯ ЕТИЧНИМ.

Колиб винахідник Тесля не дожив до 78 року свого життя, то ніхто з читачів преси не довідавсяб, що між нами живе найбільший у світі винахідник. Він 50 років працював за великим американським винахідником Едисоном, якого знає цілий світ, від малого до старого, але про Теслю, що поробив винаходи великої ваги, мало хто знає.

Була Едисонова фірма, що „найняла" Теслю молодим і він працював майже пів століття на користь тій фірмі, віддаючи їй не лиш свій труд і знання, але й признання за всі ґеніяльні винаходи голови тієї фірми. Таких, може менших, Теслів у Злучених Державах є тисячі. Наймаючи їх до праці в себе, ріжні великі фірми разом з тим убивають їх імя, а признання за їх ґеній спокійнісенько приймають для себе.

Колиб заглянути в лябораторії ріжних автомобільних фірм, електричних, хемічних і т. п. скількиб ми там знайшли менших Теслів, про яких світ не знає, але які дійсно є великим капіталом для цілого людства, творцями великої цивілізації. Та їх імена покривають ті, котрі змогли використати їх для своєї слави й багатства.

СПРАВЕДЛИВЕ РІШЕННЯ.

Суд видав рішення на скаргу бувшого заступника секретаря торгу й промисловости, Мек Крекена, що сенат не мав права засуджувати його на вязничну кару. Суд став на тому, що сенат не має судових функцій. Отсим рішенням горожани Злучених Держав охороняються від „судових" рішень сенату, який на це не має конституційного мандату.

На справу присвоєння сенатом судових функцій уже давно був час звернути увагу. Серед сенаторів можуть бути визначні політики й ріжні фаховці, але між ними може не бути людей, управнених і підготованих до ролі суддів. Сенаторський стан ще не робить людей універсальними й не ставить сенаторів понад конституцією, яка ґарантує певні права мешканцям держави й установляє для них певну систему судів.

Рішення суду, що сенат не має права судово карати Мек Крекена, є принциповим рішенням, яке охоронить у майбутньому й інших від засуду установою, яка не має судових функцій.

В. К.

Професори у стратосфері.

Два професори полетіли в замкненій ґондолі у стратосферу. Професори й не запримітили, як бальон тріс і ґондоля впала в морську глибину. Довкола ґондолі увихаються ріжні дивовижні творіння морських глибин. Кожний професор визирає крізь щільне віконце. Один питається:

— А чи ви, товаришу, зовсім певні, що ми вже в стратосфері?

МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

В 1935 р. обходитиме Музей Визвольної Боротьби України в Празі десятьлітній ювилей свого існування. Вже відразу після заснування Музей опинився в посіданню дуже цінних збірок, бо в основу його колекцій лягло майно інтернованих у Чехословаччині частин Української Галицької Армії, а за тих десять літ Музей розрісся незвичайно і тепер може зовсім достатньо віддзеркалювати не лише безпосередньо чинні визвольні змагання, але й рух відродження перед світовою війною та культурну й політичну діяльність Українців після неї. Тепер Музей має великі колекції військові та мистецькі, заложив бібліотеку та архів і зібрав цілком унікальну, щодо скількости назв і укомплетованости колекцію української преси. При цьому всі зібрані експонати залишаються майном української нації, бо досі утримувався Музей виключно приватними засобами Українців. Немало наукових робітників вже докористувалися збірками Музею для своїх дослідів, головно над історією української революції 1917—1921 р., але правильне наукове використовування зібраних матеріялів дуже утруднене через недостачу місця в цьому помешканні, що тепер займає Музей. Кошти Музею не вистарчають на винайм більшого помешкання, а міжтим у наших умовах якнайдетальніше розроблення історії наших визвольних змагань є пекучою потребою дня. Історія є учительського життя. Лише докладно проаналізувавши і опрацювавши перебіг нашої революції та усвідомивши собі наші недотягнення й хиби можемо сподіватися більшого щастя у наших теперішніх змаганнях. А для таких дослідів Музей представляє собою цілком виїмкову цінність ще й тим, що являється живою традицією, наглядним памятником хвилини осягнення наших національних ідеалів. Вагу такої традиції для національного виховання давно зрозуміли на заході. Сотні дітвори з народних шкіл з цілої Німеччини рік-річно звозять до Берліна для оглядання памятників славного минулого своєї батьківщини. Настрій майже побожного пієтизму навіває улаждення Музею в домі Інвалідів у Парижі. Багато з нових європейських урядів прямо уважають за один із перших своїх обовязків плекати культ нації й її історичного минулого. В наших обставинах на місце державної влади мусить прийти свідоме бажання цілої нації до збереження памяток з нашої визвольної боротьби, як мапоруку нашої твердої рішучости до дальших змагань за поставлену високу ціль. Пошана й любов, виявлена нами в зберіганні всяких реліквій нашого державного минулого служить якраз найліпшим зовнішним виявом, маніфестацією незломности наших намірів; бо такі живі документальні свідки являються найбільше силою в очах наших сусідів, яким би хотілося звести нас до положення етнічної маси, що ніколи не мала й не матиме власної держави. Ще більша небезпека ніж від ворогів, загрожує нам в даній разі від своєї власної байдужности. Справою національної чести є доказати, що Українці здатні бути чимсь ліпшим, ніж тим, за що нас мають наші сусіди; а в справах національної чести та гонору не зожна бути байдужним і тому кожній свідомий Українець мусить, чим може, причинитися до вибудування Українського Дому в Празі, єдиного надійного притулку для збереження реліквій української державности.

М. А.

Редакція закликає всіх своїх читачів і прихильників негайно зложити жертву на будову Українського Дому в Празі. Гроші надсилати до Обєднання, або на адресу:

Prof. D. Antonovyc, Praha—Nusle, 245. Czechoslovakia.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ЦАРСЬКИЙ ВІЗД ДО КИЄВА.

Московська газета „Ізвєстія" подає, як до Києва верталися з Харкова московські емісари на чолі з Постишевом. Опис того „тріюмфального шествія" нагадує старовинні описи „путешествій" московських царів у „Малоросію".

Ось той опис:

Вся Україна вишикувалася на шляху уряду УССР і ЦКПБУ з Харкова до Києва. Делеґати областей України провожали вождів країни. Цілу ніч гомоніли привітні. Полтава, Лубни, Гребінка, Яготин, Дарниця стали центрами скупчення делеґацій з околиць. Гарматна сальва сповістила Киян про приїзд Косьора, Постишева, Петровського й інших. Київ зміг попишатися чудовою військовою парадою. Ми бачили міцну ходу піхоти, сильних, витревалих коней кавалерії. На демонстрацію вийшли майже пів міліона людей. Робітники йшли з жінками й дітьми. В лавах вели під руки старців і старих бабусь. Ішли всі, виряджені як на баль.

„Ось він, Постишев. Гур-ра Павлови Петровичові!" і т. д.

Так стоїть перед очима опис „путешествій августейших особ". Стара картина з часів „подчіненія Малоросії" знову повторилася. До Києва „торжественно дійшли" Царський Стольний Боярин Постишев, Царський Воєвода Косьор і старательний Малорос Петровскій — отсей новітній Ханджа Андибер.

„Ізвєстія" пишуть про „вход" до Києва московських емісарів таким саме стилем і з таким халуйським (льокайським) захопленням, як це робили ріжні „Двухглавиє Орли", описуючи царські „шествія".

„БЛАГОДАРНОЄ НАСЕЛЕНІЄ".

Отак хоче совітська преса представити „зустріч" у Києві московських емісарів, а на ділі французька газета „Журнаьл де Женев" пише:

Український селянин не хоче ніякого комунізму. Це факт, з яким Европа повинна числитися... Фактом є, що тепер Україна перебуває в стані пасивної революції проти комуністичного панування Москви.

А щоб зломити отой пасивний спротив й влаштувати „торжественную встрєчу" московським сановникам комуністичною владою, як каже Журналь де Женев:

350,000 Українців були виселені до Росії, а 500,000 російських селян переселено на їх місця, спустошені голодом та ҐПУ.

Чи не оті, наслані з Московщини на Україну „вєрноподданіе", витали своїх „царів" та „бояр?" Очевидно були там і українські кріпаки-селяни та робітники, яких чекісти вигнали на вулиці, щоби „вєрноподдано" витати московських бояр. Кажуть же Москалі, що „коли зайця добре бити, то і його можна навчити запалювати сірники". Також само й з кріпаками.

А ОСЬ ЩЕ ОДИН ВОЛОДАР ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ.

Львівська ґазета „Новий Час" подає:

У Румунії по українських селах недозволено ніяких організацій. Румунська тайна поліція переслідує українське населення й своїми нелюдськими карами відстрашує людей від усякої організації. В урядах, державних і громадських, а навіть на публичних зборах, хочби й наукових, не вільно промовляти українською мовою.

Отак „благоденствує" український нарід під чоботом румунського боярства, з яким щойно „обльобизалося" московське комуністичне боярство, відступивши „на вічні часи" українську Бесарабію Румунії. Такі саме описи, як в „Ізвєстіях", ми нераз стрічали в румунській пресі про „торжественну" зустріч „благодарнаво" народа боярв-емісарів, чи навіть самого короля.

Так і хочеться сказати словами Т. Шевченка:

Обніміть, брати мої,

а потім додати: Та разом повісьтеся на гилці.

ПРАВДА ПРО КОМУНІСТИЧНУ ЄДИНОНЕДІЛИМСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Московський кореспондент віденської газети „Вінер Нає Фрає Пресе" в кореспонденції з Москви подає:

З федеративної держави совєтський союз став суто централістичною країною. Мову поодиноких народів допустили большевики, щоб тим лекше підійти з пропаґандою большевизму — коштом їх самостійности. СССР тепер творить державну совітську націю.

Творців отої „совітської нації" тепер посаджено в серці України, в Києві, щоб з нього з більшим успіхом затроювати національне життя України й приводити її до повної покори Москві. Тому й „Ізвєстія" так радуються з „царскаво везду в Кієф баяріна Постишева" та його льокаїв.

В. К.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Не дарують Польщі загарбаних нею земель.

Недавно тому американська преса помістила ріжні телеґрами з Европи, з яких виходило би, що між Польщею і Литвою приходить до порозуміння, та що Литва погоджується остаточно з тим, що Вильно, її давна столиця, має остатися при Польщі.

Вже з того боку буде цікаво занотувати, що отсе вертають з Америки до Литви три визначні литовські діячі, о. д-р Ф. Кемешіс, аґроном Б. Віткус і поет П. Бабіцкас, які підчас короткого свого побуття вглаштували понад 50 віч, на яких загрівали литовську іміґрацію попирати їхню організацію „Союз Визволення Вильна". Всюди приймали отих висланників дуже приязно. І всюди домаганося продовжувати далі акцію за визволення зпід Польщі не тільки Вильна, але й інших загарбаних литовських міст, а далі загарбаних Польщею білоруських і українських земель.

Делеґати просили американських Литовців, щоби теж підпирали двотижневик, який видає „Союз Визволення Вильна", а який називається „Мусу Вільнюс" (Наше Вильно). В тій газеті обговорюється не тільки литовські справи, але також українські й білоруські. Що більше, в тій ґазеті поміщується навіть статті, писані українською мовою. От число з 15. ипня містить обширну статтю українською мовою під заголовком „Литовсько-українська доба і її значіння".

К. Будукавцкац.

Фр. Райнштайн.

МІЙ КАЛЄНДАР

Людське життя складається з вічного купування, примірювання та нищення одежі. Це найкраще знають наші жінки, сестри, мами, а навіть бабусі.

Щорічно, менше-більше з кінцем червня, жінка каже чоловікови:

— Коли мені не справиш літньої суконки, я стоплюся з горяча й матимеш мою смерть на совісті!

І зараз додає:

— Та я знаю. Ти нарочно ждеш моєї смерти. Ви всі такі.

Це треває поти, аж жінка дістане гроші, потрібні на закупно літньої суконки.

Нежонатий рік-річно мусить нарушувати буджет на купно календаря. Календар, між іншим, вказує йому йому й початок змін пір року. Тимчасом жонатий не потребує календаря.

В останніх днях жовтня входить живий календар до твоєї кімнати так каже, не загикнувшись:

— Говорю і говорю, вияснюю та прошу, та скорше порозумілась би я з каменем, коновкою з коцюбою, з усім, з чим хочеш, лише не з тобою. Починається осінь, а ти виставляєш мене на посміховище, бо кажеш мені все ходити в літньому капелюсі. Добре мені люди говорили після наших заручин: краще привязати собі млинський камінь до шиї, піти над ріку тай...

Чоловік складає контрибуцію за осінню пору й окуплюється аж до початку грудня. Тоді то жінка пригадує йому, що надходить зима:

— Кочарбиха має бодай чоловіка, який її кохає та не забуває про її потреби. Та не всі жінки мають однакове щастя. Кочарбиха божеволіла за Батістінієм і не скривалася з тим. Про те говорить усе місто. Колиб це на тебе впало, то-то раз була би парада! А Кочарбих купив їй ще футро, зарукавок і шапку каракулову! Вона грішна та щаслива — а я? Ах, яка я дурна! Таж до міста недавно приїхав був Кавакамі зі Сада Якого. Інша, на моому місці, зараз зазнайомилася би з Кавакамієм і була би щаслива. Я була на виставі, бачила його, а всеж осталась тобі вірною. За це стрічає мене тепер нагорода. Дрíжу зі студені, наче яка нуждарка, божгоді показуватися в лисах, коли наймодніші є сконки. Та то нічого не вадить. Я вже не таке перетерпіла з тобою! Терпіння, то обовязок вірної жінки. Приходжу до тебе лише з одним проханням. Як я вмру, що станеться на днях, то постав бодай на мому гробі скромний камінь із написом: „Змерзла тому, що кохала". Нічого більше не прошу тебе. То така дрібничка... На виставі в Позамента бачила я сконки, що...

Багатий в досвіди, тепер у хвилині народин весни, випередив я службу мого календаря та поклав на жіночому столику відповідну суму грошей.

Я думав, що це зробить із мене героя, а переконався, що зробив дурницю.

Жінка передовсім сховала гроші, а потім сказала крізь сльози:

— Це мене упокорює. Я не наймичка, яка в умовленому речинці дістає „заслуженину". Добрі чоловіки не вириваються нетактовно, а ждуть, аж їх жінка попросить.

Бідненька, з вини мого поспіху, втратила один сезоновий виступ.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Свято в память героїв.

Заходами Центрального Комітету українських національних організацій відбулося в нашій громаді свято в память полеглих за волю України героїв. Свято зачато Службою Божою, яку відправив о. Й. Чаплинський, та панахидою за полеглих борців. На панахиді були заступлені всі товариства, що входять в склад Центрального Комітету, з прапорами і відзнаками.

Пополудні продовжувано свято в Українськім Народнім Домі. Свято зачато піснею „Живи, Україно", відспіваною дуже гарно хором Тов. „Боян", під орудою п. М. Ядловського. Вступне слово сказав гром. Микита Ґальонович, предсідник Центрального Комітету, представляючи теж п. Омеляна Грибівського, краєвого делеґата від Організації Українських Націоналістів.

Шановний Делеґат виголосив довшу святочну промову, присвячену тим, що в минулому нашої історії жертвували своїм життям за волю України, а далі й тим героям, що тепер гинуть за тусаму ідею. Також доказував, що тільки шлях національної революції може вивести наш нарід з неволі.

Гром. Роман Слободян обговорив ширше трагедію під Крутами, згадуючи за тих 300 славних борців, що не зважаючи на певну смерть, пішли ставити опір московському червоному наїзникови. Також візвав присутних до дальших жертв на допомогу визвольній боротьбі, даючи перший свою поважну жертву.

На закінчення забрав ще раз слово п. Грибівський і обговорив цілі Організації Державного Відродження України (ОДВУ), яка вже зросла до 60 відділів, і взивав до заложення відділу ОДВУ в Елизабеті. І є повна надія, що такий відділ буде вскорості заложений. Зібрано $44.55, а по відтягненню видатків осталося $24.25, які будуть вислані на визвольну боротьбу через Обєднання. Ту збірку продовжується і спис жертводавців буде проголошений пізніше. Хто бажав би прислужитися визвольній боротьбі своєю лептою, хай її вишле чи передасть на руки касієра Центрального Комітету, гром. Константина Пілата: 161 **First St., Elizabeth, N. J.**

По відспіванню „Ще не вмерла" підбадьорені на дусі присутні розійшлися домів.

Іван Клок, секр.

Письменник пішов на прохід із жінкою. Перед виставою мод жінці сподобався новий модель капелюха й вона вискрикнула:

— Диви, це справжня поезія, не капелюх!

На це зітхнув чоловік:

— Ах, хто ще нині купує поезії!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НА БОЄВУ АКЦІЮ.

Гроші, переслані через Центральну Управу ОДВУ до Обєднання.

Жертву зложили слідуючі відділи ОДВУ: ч. 5, Гартфорт, Конн., $12.50; ч. 21, Вотервліт, Н. Й., $7.50; ч. 23, Алентавн, Па., $14.15; ч. 35, Вілмінгтон, Дел., $13.60; ч. 24, Дітройт, Міш., $5; ч. 27, Бостон, Масс., $9.10; ч. 44, Сентрал Фолс, Р. Ай., $4.20; ч. 39, Бебилон, Л. Ай., Н. Й., $25; ч. 40, Тонтон, Масс., $30. П. Лобур, Арнолд, Па., $4.50; І. Моросько, Трентон, Н. Дж., $1; М. Коств, Озон Парк, Л. Ай., $2.

Відділ ОДВУ, ч. 43, Бруклин, Н. Й. — Збірка на відчиті дел. О. Грибівського. Жертвували: по $1: В. Савіцький, М. Кіт, І. Заводовський, П. Фурейко, І. Костів, М. Баглай, Г. Баглай, Г. Волочинський, Л. Кісь, Д. Сенюта. Дрібними жертвами $9.15. Разом $18.15.

На відчитах дел. О. Грибівського зібрано: відділ ОДВУ, ч. 36, Ембрідж, Па., збірка, $18.50; Укр. Парохія при 7-мій вул., Н. Й., $27.83; Червоний Хрест ОДВУ, Джерзи Сити, Н. Дж., $25.45; П. Лобур, Арнолд, Па., $6.50. Ансонія, Конн., збрка в 50-ті роковини уродин української патріотки Агафії Буйдзяк $45; Червоний Хрест ОДВУ, Ню Гейвен, Конн., $10; Відділ ОДВУ ч. 10 в Ню Йорку з несподіванки, дарованої добр. П. Мартинюком з Бруклина $21.95; на політичних вязнів: переслав від. ч. 44, Сентрал Фолс, Р. Ай., $6; Округна Управа ОДВУ, Н. Й., жертви з 4-го зізду $351.54. — Разом $659.47.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На читальню і книжки.

На закупно книжок і предплату часописів до читальні Вороблика Королівського, повіт Коросно, й Вороблика Шляхоцького, пов. Сянік, комітет зібрав такі жертви по $1: О. Копчак, І. Вархоляк, Анна Тупяк, Л. Вітенко, П. Білик, А. Таранго, Я. Драган, І. Копчак. Д. Сеньчак, Л. Клепач, Дорка Мор, П. Тупяк, К. Вісоцький, В. Вархоляк; по 50 ц.: П. Копчак, Анна Петрик, Ф. Копчак, В. Копчак, В. Кобильчак, П. Федорик; по 25 ц.: Анна Гаймович (Жидівка), С. Копчак, Л. Кукура, О. Галуака.

Загально зібрано $18.50. Комітет передав гроші головному комітетови в Сингек, Н. Дж.

Найбільше праці і заходів доложив до збірки п. Осип Копчак.

За Комітет: Лука Клепач, предс.; Осип Копчак, касієр; секр. Степан А. Пельц, 217 Е. 2nd St., New York, N. Y.

Аристократка.

Служниця: Прошу пані, я вже прилагодила купіль.

Пані: Ах, Ганю, я така змучена, що навіть мені не хочеться купати. Знаєш що? Викупайся за мене, та хай вода не буда занадто горяча, бо я того не терплю.

У звіринці.

— Тату, чи як малпа їсть отоці, то випльовує зернята?

— Так.

— А як лев їсть чоловіка, то випльовує ґудзики?

(ТЯГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА)

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. У. Н. Союза, від. 202, повідомляє, що піврічний мітінг відбудеться не 14. липня, як було подано в минулім числі, але 13-го липня, то є в пятницю, в годині 6:30 ввечір, в гали парохіяльній. — Петро Кізел, секр.

АЯРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 13. липня, в годині 7:30 ввечір, на Норт Гудман. Проситься всіх членів явитись на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Н. Головка, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 2-гій пополудні, в Юніон Гали, 2748 Ла Гренджвул. Кождий член має прийти на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. П. Звонкевич, предс.; С. Гавриляк, кас.; М. Корнова, секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. І. Франка, від. 77, повідомляє своїх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 9:30 рано, в гали М. Йоган. Проситься усіх членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Взивається довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще не змінили своїх старих грамот на новий рід обезпечення, нехай тепер змінять, коли ще час. Прошу пригадати собі повідомлення, котре було в Свободі 7. березня, в числі 55, щоби котрий з членів не казав, що він не був поінформований. — Петро Головід, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє всіх членів і членниць, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15 липня, точно в годині 12. вполудне, в гали Народ. Помочі, 525 Вест Райен Еве. Буде справоздання за пів року. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки перед мітінгом, бо будуть читані, хто кілько довгує. Будемо принимати нових членів і дітей. Хто з членів ще не переписаний на нову систему нехай принесе стару грамоту на збори і перепишесь, бо лишилось тільки 6 членів на старі грамоти. Не явившийся урядник заплатить кару 1 дол., а член 50 ц. — М. Терлецький, предс.; М. Когут, кас.; Т. Наковський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, зараз по відправі, там де все. Проситься членів прибути на час і вислухати справоздання уряду і контр. комісії за 6 місяців. Проситься членів старої системи, щоби взяли свої старі грамоти на мітінг і підписали аплікації на нову реформу, бо час короткий. Нових членів до У. Н. Союза і до Бр. принимається без вступного. — Секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членниць, що мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 7. ввечір, в гали де звичайно. Проситься членниць прийти на означений час, бо контр. комісія здасть справоздання за 6 місяців. Напоминається довгуючих вирівнати свої довги. Хто хоче вступити в члени Сестрицтва, нехай прийде на мітінг до галі. — О. Скробач, предс.; М. Мельник, кас.; С. Гунька, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Тов. Галицька Січ повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на мітінг і вирівнати свої залеглі вкладки. На мітінгу уряд здасть справоздання і будуть інші справи до полагодження. Памятаймо, Товариші, на ювилейний рік і приєднуймо нових членів, щоби наш відділ не упадав, а зростав в членах. — Т. Тимкович, предс.; Ол. Сельський, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє всіх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15-го липня, в гали парохіяльній при Еллікот Ровд. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свій довг. Не явившийся на мітінг член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Микола Трояновський, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 132, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15-го липня, в годині 12:30 вполудне. На зборах буде півричне справоздання урядників, тож кождий член нехай прийде і вислухає. Будуть також інші справи до порішення. Довгуючих членів проситься вирівнати свої довги і платити кождого місяця за свої діти. Приходіть кождого місяця на збори. — Гр. Куницький, голова; П. Гальма, протокулярний писар.

СКРЕНТОН, ПА. Молодечий відділ 144, Тов. ім. Богдана Хмельницького, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться дня 15. липня, в годині 12:30 вполудне, в гали церковній при 430 Н. 7-ма вул. Напоминається, щоби кождий член явився, бо будуть важні наради в справі організування молодіжи до відділу і У. Н. С. Просимо привести хоч по одному новому членови. Вступ вільний. — Ст. П. Шиманський, секр.; Волод. Ковалів, голова; Марія Соняк, кас.

ЕДВАРДСВІЛ, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 278, повідомляє своїх членів, що півричний мітінг відбудеться 15. липня, в гали церковній. Обовязком є кождого члена бути на тім мітінгу. Буде справоздання контрольної комісії і інші важні справи для добра членів і організації. Не явившийся на цей мітінг член буде караний після статута. — Йосиф Крохмалюк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком є кождого члена прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії за пів року, справа пікніку і свята 40-літнього ювилею У. Н. Союза. Проситься тих членів, котрі ще не змінили своїх грамот на нові роди, щоби це зробили на півричнім мітінгу. — Микола Піціль, пр.; Мих. Волощук, кас.; Гр. Мрикало, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє всіх своїх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15 липня, точно в годині 10. рано, в гали церковній. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт касовий за перший піврік. — Василь Михалюк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що півричні збори відбудуться в неділю, 15. липня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі, 414 Н. 7-ма вул. Проситься, щоби всі члени прибули на ті збори. Контроля здасть звіт і буде справа ювилею. Довгуючі члени щоб постарались вирівнати свої вкладки. — Р. Рубльовський, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, дає до відома, що місячний мітінг відбудеться 15. липня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі, 303 Кінг вул. На цей мітінг запрашаємо усіх місцевих і позамісцевих членів явитись, бо є важні справи 40-літнього ювилейного свята. Не явившийся член підлягає карі після статута. — Микола Сичик, предс.; Мих. Сторожинський, секр.; Мих. Крачківський, кас.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 7-ій вечір. Проситься всіх членів явитись на час, бо є багато важних справ до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівняли свої вкладки, бо каса більше не може платити. Проситься тих членів, котрі ще не виміняли своїх грамот, щоби принесли на мітінг свої старі грамоти і підписали аплікації на нові грамоти. — Гр. Задорожний, предс.; Ст. Прийма, кас.; Йосиф Урбан, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що задля важних причини мітінг перенесений з неділі на суботу, 14. липня, в годині 6-ій вечір. Проситься членів прибути на цей мітінг точно, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени нехай вирівнають свої вкладки, щоби не наражуватись на суспензу. — Ст. Слободян, предс.; Ст. Крайник, кас.; Ст. Борис, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членниць, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 7:30 ввечір точно, в гали церковній. Проситься членів прибути на збори в означений час. Довгуючі члени мусять вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів привести зі собою на збори хоч по одному новому членові, бо зближається час святкування 40-літньої річниці У. Н. Союза, а як це свято будемо святкувати, коли не придбаємо нових членів. За кождого члена член дістає нагороду з У. Н. Союза. — Іван Глива, секр.

ДЕРБИ, КОНН. Тов. Запорозька Січ, від. 23, повідомляє своїх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 2-гій пополудни, в галі де звичайно. На цей мітінг мають явитись усі члени, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і справа пікніку, який має відбутись 29. липня. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Т. Захаревич, пр.; С. Шуран, кас.; І. Бінковський, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома своїм членам, що звичайні збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 7:30 ввечір, в галі де звичайно. Проситься довгуючих членів вирівнювати свій довг і являтись частійше на збори, бо довгуючий член, коли не явиться на збори, буде суспендований. Хто з членів хоче змінити свою грамоту, зволить принести свою стару грамоту на збори, а секретар зробить решту. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо буде багато справ до вирішення. — Т. Федуняк, гол.; Мик. Зварун, кас.; В. Моссора, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що півричний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 1-ій пополудни в Юніон Галі ч. салі 4, 2-гий поверх на Норт Вайомінг вул. Всі члени повинні громадно явитись, щоби вислухати справоздань касових і взяти участь в нарадах, які будуть на деннім порядку. Довгуючі члени, коли не прийдуть і не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — С. Глинянський, рек. секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний місячний мітінг, котрий мав відбутись в неділю, 15. липня, відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 8-мій ввечір, в гали парафіяльній при 4-тій вул. Обовязком є кождого члена прибути на цей мітінг, бо є важні справи до вирішення. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще не виміняли своїх старих грамот на новий рід, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг і виміняють для свого власного добра. Проситься всіх тих Українців, котрі ще не є членами У. Н. Союза, щоб з нагоди 40-літнього існування батька Союза вписали себе і свої діти до нашої могутньої української організації У. Н. Союза. — Микола Лубоцький, предс.; Ів. Терлецький, кас.; Мих. Колодруб, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що півричний мітінг відбудеться 15. липня, в годині 1:30 пополудни, під ч. 620 Мортон Еве. Обовязком є кождого члена явитися на цей мітінг, бо буде справоздання контр. комісії за пів року. Пригадується також, що кождий член має вирівнати свою належитість. — М. Мураш, предс.; В. Новак, кас.; О. Коваль, секр.

Весняні шепоти.

— Присягнися мені, Богдане, що я перша жінка, яку ти цілуєш!

— Слово чести даю, ти перша!

— Дійсно?

— Ну, коли не хочеш мені вірити, то спитайся Марійки Калабарчівни; вона мене вчора також це питалася.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член від. 242 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $75, котрі мені стали великою помічю у моїй недузі. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Микола Угрин,
Фреквіл, Па.

Я, нижче підписаний складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $100, котрі стали мені великою помічю у моїм каліцтві. Бажаю якнайкращих успіхів нашій організації. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

В. Пукіш.

Я, нижче підписаний член, від. 293 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положенню. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Микита Серкес.

Історія повторяється.

— Пане професоре, як там мій син в історії? В цьому предметі, признаюся вам, я ніколи не був сильний.

— Історія повторяється, пане бароне!

Два репортери ворогуючих між собою часописів стрінулися. Один каже:

— Я бодай раз знайшов щось доброго в вашій газеті!

— Так? А що саме?

— Фуйт солонина.

— Пане сусідо, що значить слово „азінус"?

— Осел.

— Та чейже можна спитатися! Чогож зараз мусите прозиватися?!

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (30)

Тарзан умовився з полковником, що він буде повідомляти його про всі зміни в стані червоних і про слабі місця їх. Після того Тарзан розпрощався, поспішаючи перед досвідком вибратися з боєвої лінії. Виходячи з намету полковника, Тарзан побачив постать молодого офіцира-Британця.

Офіцир був закутаний у плащ і підніс ковнір так, що він закривав майже все лице. Але при світлі, якого пасмо впало на лице офіцира, Тарзан побачив, що він колись бачив це обличе. Воно було йому знаєме. Він подумав, що може десь у Лондоні він стрічав цього старшину.

Вибравшися з боєвої лінії Британців і червоних, Тарзан розтягнувся на скелі й міцно заснув. Прокинувся він, коли вже сонце було високо на небі. Розправивши свої ноги й руки, Тарзан встав і задумався. Він старався пригадати, де того офіцира бачив раніше.

Перебираючи все в памяти, він нарешті пригадав, що це було обличе дівчини, шпигунки червоних, яку він бачив, коли вона здавала свій звіт червоному командантові. Цеж вона там шпіонувала. Тарзан постановив собі вперше чергу вратувати Британців від цеї шпигунки.